

Rechtbank Zeeland-West-Brabant
Afdeling bestuursrecht
Kousteensedijk 2
4331 JE Middelburg

Middelburg, 16 maart 2020

Betreft: Beroep tegen de weigering van provinciale staten om een beslissing te nemen op mijn bezwaar tegen het besluit van Provinciale staten in zake het inleidend referendumverzoek van de Stichting Zeeland TOLVRIJ

EDELACHTBARE HEER/VROUWE

INLEIDING

- Op 18 augustus 2020 heeft de Stichting Zeeland TOLVRIJ (Zeeland TOLVRIJ) een inleidend verzoek (verzoek) ingediend voor het houden van een referendum over het besluit van provinciale staten van Zeeland d.d. 10 juli 2020 “Compensatie Marinierskazerne” (20020990).
- Provinciale staten van Zeeland hebben op 25 september 2020 voormeld verzoek voor een raadgevend referendum over het statenbesluit d.d. 10 juli 2020, nr. 20020990 primair niet ontvankelijk verklaard en subsidiair wordt het verzoek afgewezen.
- Door middel van een brief met dagtekening 29 september 2020, per mail verzonden op 1 oktober 2020, heeft provinciale staten voormeld statenbesluit binnen 7 dagen schriftelijk aan de indieners van voormeld verzoek bekend gemaakt.
- Ik heb dit inleidend verzoek (mede)ondertekend, dit maakt mij in mijn optiek belanghebbende bij dit verzoek. Op grond daarvan meen ik als belanghebbende in bezwaar te kunnen komen tegen de beslissing op voormeld verzoek.
- Op 25 oktober 2020 heb ik tegen voormeld besluit zoals kenbaar gemaakt per brief. In mijn bezwaar heb ik verzocht om een ontvangstbevestiging van dit bezwaar. Tevens heb ik in mijn bezwaarschrift afgezien van het recht om gehoord te worden in de bezwaarfase. In mijn bezwaarschrift heb ik verzocht om in mijn bezwaar ontvankelijk en gegrond te worden verklaard.
- Op 27 oktober 2020 ontving ik een ontvangstbevestiging van mijn bezwaar.
- Op 19 november 2020 heb ik het bezwaarschrift met bijlagen bij de provinciale postkamer nogmaals afgegeven. Ik had enige dagen eerder een brief ontvangen van de provincie dat er geen elektronisch bezwaar openstond en dat ik als nog mijn bezwaar op straffe van niet-ontvankelijkverklaring op papier moest indienen.
- Op 8 december 2020 ontving ik een brief waarin mij, kort gezegd werd medegedeeld dat ik geen door ondertekening geen belanghebbende kon zijn bij het verzoek omdat art. 1:2 Awb een aantal eisen stelde aan het zijn van belanghebbende en uit mijn bezwaar niet opgemaakt kon worden of ik wel belanghebbende bij het besluit ben. Mij werd een termijn gesteld tot 29 december 2020 om te motiveren waarom ik naar mijn opvatting een rechtstreeks individueel belang heb.
- Op 10 december 2020 heb ik via de mail gemotiveerd waarom ik belanghebbende ben bij het inleidend referendumverzoek: Inwoner van de provincie Zeeland en ik sta op de lijst van ondertekenaars van het verzoek, ik heb het verzoek ingediend. Ik heb ook een mail gestuurd naar de CdK, het hoogste integriteits orgaan van de Provincie en aan provinciale staten mbt deze gang van zaken.
- Op 13 januari 2021 ontving ik een brief van de provincie waarbij een hoorzitting werd aangekondigd op 2 februari 2021.
- Kort daarop ontving ik een brief dat de uitspraak op mijn bezwaarschrift werd verdaagd met een 6 weken tot dat er een uitspraak lag van Provinciale staten.
- Deze 6 weken zijn thans verstreken.
- Op 2 maart 2021 heb ik een mail ontvangen, deze mail was afkomstig van een zgn statenadviseur, waarbij onduidelijk is van welk provinciaal bestuursorgaan deze mail afkomstig is. Ook is onduidelijk op grond van welke gemandateerde bevoegdheid deze zogenaamde statenadviseur deze mail tot mij richt. In mijn optiek is deze mail dan ook afkomstig van een onbevoegd orgaan en derhalve niet rechtsgeldig. De strekking van de

mail is dat de uitspraak niet binnen de wettelijke termijn gedaan kan worden en dat het nog enig tijd kan duren.

- Op grond van de Awb is een extra termijnverlening mogelijk mits de bezwaarmaker daar mee instemt. In het kader van de spoedeisendheid van het achterliggende besluit heb ik afgezien van het recht om te worden gehoord. Het blijkt derhalve nog al mee te vallen met die zogenaamde spoedeisendheid.
- Ik merk op dat de beslissing gedateerd is 25 september 2020. Dat de bezwaar termijn 6 weken is. Dat de beslistermijn 12 weken is na ommekomst van de bezwaartermijn en dat er inderdaad een verlenging van die beslistermijn met 6 weken heeft plaatsgevonden. En dat derhalve de beslistermijn verstreken is.
- Nu de beslistermijn verstreken is er sprake is van fictieve weigering.
- Op grond van fictieve weigering kom ik derhalve in beroep.
- In mijn beroep zal ik mij baseren op de argumenten die te vinden zijn in het ingediende verweerschrift. Mocht er later een beslissing op het bezwaar komen dan behoud ik mij het recht voor om mijn gronden nader aan vullen aan de hand van die beslissing.
- Ik behoud mij het recht voor om na ommekomst van de uitspraak op mijn bezwaar om mijn beroepschrift nog nader aan te vullen.

MOTIVERING:

Ik richt mij daarbij op de stukken en de informatie zoals deze zijn overlegd in de commissievergadering en de statenvergadering van 11 en 25 september 2020. Ik doe dit ook in dit beroepsschrift bij de conclusies naar aanleiding van het afwijzend verzoek. Dit is een herhaling van de argumenten die ik in mijn bezwaarschrift heb aangevoerd.

Ik richt mij daarbij eveneens tegen de motivering in de beslissing op mijn bezwaarschrift naar aanmelding van het inleidend verzoek. Ik doe dit ook in dit beroepsschrift bij de conclusies naar aanleiding van het afwijzend verzoek.

I: Conclusies naar aanleiding van het afwijzend verzoek

Deze conclusies zijn gelijklopend aan de conclusies die aangevoerd zijn in het bezwaarschrift op de afwijzing van het inleidend verzoek.

De referendumverordening

Hierbij wordt de vigerende referendumverordening zoals gepubliceerd op 22 november 2016 in het provincieblad, onder het kenmerk CVDR307122_1. In acht genomen Deze verordening lijkt, voor zover, de vigerende verordening.

Hieronder de bepalingen voor zover relevant voor dit bezwaar.

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

besluit: een besluit als bedoeld in art. 1:3, lid 1 Algemene wet bestuursrecht, zijnde een schriftelijke beslissing van Provinciale Staten, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling, een voornemen daartoe of een project in de ontwerpfase;
referendum: een volksstemming onder de kiesgerechtigden in Zeeland over een besluit van provinciale staten, waaronder zowel een voorgenomen besluit als een reeds genomen besluit kan worden verstaan;
kiesgerechtigde: de inwoner van de provincie Zeeland die krachtens de Kieswet kiesgerechtigd is voor provinciale staten, op de dag waarop provinciale staten een besluit nemen als bedoeld in artikel 4, eerste lid en artikel 6, eerste lid van deze verordening;

Artikel 2

- 1. Onderwerp van een referendum kunnen alleen besluiten van provinciale staten zijn.*
- 2. Niet aan een referendum kunnen worden onderworpen besluiten:*
  - a. waarin provinciale staten beslissen op bezwaar of als beroepsinstantie;*
  - b. die handelen over zaken met betrekking tot personen, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, beloningen, erkenningen en verlenen van kwijtschelding, alsmede over geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers en hun nabestaanden;*
  - c. tot het voeren van rechtsgedingen;*
  - d. tot het vaststellen of wijzigen van de provinciale begroting en de provinciale rekening;*
  - e. in het kader van deze verordening;*
  - f. tot het voor kennisgeving aannemen van nota's en rapporten;*
  - g. inzake provinciale tarieven en belastingen;*
  - h. die betrekking hebben op de organisatie van het provinciale apparaat;*
  - i. waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uit-gesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen;*

j. ter uitvoering van een besluit van een ander bestuursorgaan of de wetgever waaromtrent Provinciale Staten geen beleidsvrijheid of bevoegdheid heeft.

Hoofdstuk II: Initiatief en Beslissingen

Artikel 3 Inleidend verzoek

1. Stemgerechtigden kunnen een inleidend verzoek indienen tot het houden van een referendum over een door Provinciale Staten te nemen besluit;
2. Het inleidende verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend. Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1000 kiesgerechtigde ingezetenen van Zeeland;
3. In het verzoek wordt aangegeven om welk te nemen besluit van Provinciale Staten het gaat. Het verzoek gaat vergezeld van een handtekening van elk verzoeker, met opgave van diens naam, adres, leeftijd en woonplaats;
4. Voor de vermelding van de in het derde lid bedoelde gegevens maken Provinciale Staten gebruik van het formulier van de Verordening burgerinitiatiefvoorstellen Zeeland 2003.

Artikel 4 Beslissing op het inleidend verzoek

1. Provinciale Staten beslissen in hun vergadering waarvoor het te nemen besluit is geagendeerd:
  - a. of het inleidende verzoek een besluit betreft waarover, gelet op het bepaalde in artikel 2, een referendum kan worden gehouden, en
  - b. of het inleidende verzoek voldoet aan in artikel 3 gestelde eisen;
2. Provinciale Staten kunnen de beslissing, bedoeld in het eerste lid, verdagen tot hun eerstvolgende vergadering;
3. Indien Provinciale Staten besluiten dat aan de vereisten van het inleidend verzoek is voldaan, houden Provinciale hun besluitvorming omtrent het betreffende onderwerp aan;
4. De beslissing, bedoeld in het eerste lid, wordt binnen zeven dagen na de vergadering van Provinciale Staten bekend gemaakt.

Artikel 5 Steunverwerving en besluit definitief verzoek

1. Stemgerechtigden kunnen bij Provinciale Staten een definitief verzoek indienen voor het houden van een referendum binnen zes weken na de bekendmaking, bedoeld in artikel 4, vierde lid;
2. Het definitieve verzoek moet worden ondersteund door tenminste 2% van de kiesgerechtigde ingezetenen van Zeeland;
3. Voor de vaststelling van het in het tweede lid bedoelde aantal worden de stemgerechtigden die het inleidend verzoek hebben ondersteund, meegerekend;
4. Artikel 3, lid drie en vier zijn van overeenkomstige toepassing;
5. Indien het verzoek voldoet aan de hiervoor gestelde eisen, nemen Provinciale Staten de eerst volgende Statenvergadering een besluit mits het verzoek tenminste vier weken voor die vergadering is ingediend.

De juridisch gebruikelijke weg wordt gevolgd, eerst een onderzoek naar bevoegdheid, ontvankelijkheid en gegrondheid: eerst wordt de bevoegdheid gezien, daarna de formele aspecten en pas dan komen de materiële aspecten aan de orde. De onbetwiste lijn is daarin dat indien niet aan de formele vereisten wordt voldaan er niet wordt toegekomen aan de materiële aspecten. Het besluit dient dan louter gebaseerd te zijn op de uitkomst naar het onderzoek van formele aspecten. Dat besluit is dan open voor rechterlijke toetsing.

Het besluit en de kennisgeving

Ontwerp-besluit

*De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 september 2020, nr. 20026811;*

besluiten:

Het inleidend verzoek voor een raadgevend referendum over het statenbesluit d.d. 10 juli 2020, nr. 20020990 inzake het Compensatiepakket Marinierskazerne:

1. *Op grond van artikel 4 in samenhang met artikel 1 van de Referendumverordening primair niet ontvankelijk te verklaren;*
2. *Subsidiair af te wijzen op grond van artikel 2, aanhef en onderdeel i van de Referendumverordening, omdat het een besluit betreft waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen;*
3. *Dit besluit binnen 7 dagen schriftelijk bekend te maken aan de indieners van het inleidend verzoek.*

Bovenaan het stuk dat dit ontwerp-besluit bevat staat een dagtekening van 25 augustus 2020. Het digitale stuk draagt het kenmerk 20027079. In de kennisgeving aan de Stichting Zeeland TOLVRIJ (20030087) staat een dagtekening van 29 september 2020. In de kennisgeving staat de volgende verwijzing: *Voor de toetsing en motivering van het besluit verwijzen wij naar het bijgevoegde statenvoorstel (20027077). Het statenvoorstel wordt hier als herhaald en ingevoegd beschouwd.*

Opgemerkt wordt dat de dagtekening 25 augustus 2020 niet klopt mbt het ontwerpbesluit. Daaronder staat dat behandeling in PS heeft plaatsgevonden op 1 september 2020. Tevens is er onduidelijkheid over het nummer van het statenvoorstel. Dit werpt de vraag op of er sprake is van twee verschillende statenvoorstellen (2002707 en 20027079). Mogelijk zijn er verschillende varianten van het ontwerp-besluit in omloop. We gaan hier verder uit van de documenten zoals deze zijn toegezonden aan de heer _____ op 1 oktober 2020 door mevrouw _____ en aan ons door de heer _____ ter beschikking zijn gesteld. Volledigheidshalve sluiten wij deze stukken bij.

De bekendmaking besluit PS op inleidend referendumverzoek Compensatiepakket MARKAZ, kenmerk 20030087, gedagtekend 29 september 2020 luidt als volgt:

Op 18 augustus 2020 heeft u een inleidend verzoek ingediend voor het houden van een referendum over het besluit van provinciale staten van Zeeland d.d. 10 juli 2020 "Compensatie Marinierskazerne" (20020990).

Uw verzoek is op 25 september 2020 behandeld in de vergadering van provinciale staten van Zeeland.

Zij hebben het volgende besloten naar aanleiding van uw verzoek. Het inleidend verzoek voor een raadgevend referendum over het statenbesluit d.d. 10 juli 2020, nr. 20020990 inzake het Compensatiepakket Marinierskazerne wordt op grond van artikel 4 in samenhang met artikel 1 van de Referendumverordening primair niet ontvankelijk verklaard. Subsidiair wordt het verzoek afgewezen op grond van artikel 2, aanhef en onderdeel i van de Referendumverordening, omdat het een besluit betreft waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen. Door middel van deze brief maken provinciale staten het besluit binnen 7 dagen schriftelijk bekend aan u als indieners van het inleidend verzoek, dit in lijn met artikel 5, vierde lid van de Referendumverordening.

Uw verzoek is beoordeeld op grond van de Referendumverordening voor de provincie Zeeland 2014, deze treft u aan als bijlage bij deze brief (bijgevoegd). Voor de toetsing en motivering van het besluit verwijzen wij naar bijgevoegde statenvoorstel (20027077). Het statenvoorstel wordt hieralsherhaalden ingevoegd beschouwd.

Tegen het besluit van provinciale staten is op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep mogelijk. Op grond van het Procedurebesluit bezwaar, beroep en klachten provincie Zeeland 2015 is de commissie bezwaar, beroep en klachten van de provincie belast met de behandeling van bezwaarschriften. In voorkomend geval adviseert die commissie provinciale staten over de door hen te nemen beslissing op bezwaar.

Inleidend verzoek: Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Een referendum begint altijd met een 'inleidend verzoek'. Niet ieder verzoek is een 'inleidend verzoek'. Een dergelijk verzoek moet aan een aantal eisen voldoen. Mogelijk ten overvloede wijs ik u er op dat deze vereisten zich kenmerken als constitutieve vereisten zijn. Wordt aan deze vereisten niet voldaan dan is er geen sprake van een inleidend verzoek. Deze zijn te vinden in artikel 3 van de voormelde verordening, dat als volgt luidt:

Artikel 3 Inleidend verzoek

- 1. Stemgerechtigden kunnen een inleidend verzoek indienen tot het houden van een referendum over een door Provinciale Staten te nemen besluit;*
- 2. Het inleidende verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend. Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1000 kiesgerechtigde ingezetenen van Zeeland;*
- 3. In het verzoek wordt aangegeven om welk te nemen besluit van Provinciale Staten het gaat. Het verzoek gaat vergezeld van een handtekening van elk verzoeker, met opgave van diens naam, adres, leeftijd en woonplaats;*
- 4. Voor de vermelding van de in het derde lid bedoelde gegevens maken Provinciale Staten gebruik van het formulier van de Verordening burgerinitiatiefvoorstellen Zeeland 2003.*

Lid 1 bevat de volgende onderdelen:

- Stemgerechtigden (kunnen een)
- Inleidend verzoek indienen tot het houden van een referendum (over een door)
- Provinciale Staten (te nemen)
- besluit

Bevoegdheid:

provinciale staten => bevoegd orgaan: mbt tot

- het oorspronkelijke besluiten
- het besluit op het inleidende verzoek

Besluit:

- Formeel is het besluit inzake compensatie marinierskazerne een te nemen besluit van de provinciale staten.
- Dit blijkt uit de tekst die luidt als volgt:

Ontwerpbesluit

De staten der provincie Zeeland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 30 juni 2020, nr. 20020592;

besluiten:

- 1. goedkeuring te verlenen aan de bestuursovereenkomst inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne.*
- 2. de financiële gevolgen te verwerken in de eerstvolgende begrotingswijziging*
- 3. de bestemmingsreserve Markaz om te vormen tot bestemmingsreserve Wind in de Zeilen*
- 4. het krediet Marinierskazerne af te sluiten en de het groot project Marinierskazerne te beëindigen.*

Wat de materiële inhoud is van dit besluit kan in deze fase in het midden gelaten worden. Er staat ontwerpbesluit en besluiten, we mogen er dan uitgaan van de opgewekte schijn dat er hier sprake is van een besluit in de vereiste formele zin. Of dat materieel ook zo is komt later aan de orde.

Uit lid 1 van artikel 3 blijkt dat het moet gaan om een inleidend verzoek van stemgerechtigden. Lid 2 preciseert wat als een 'inleidend verzoek dient te worden verstaan.

Het Inleidend verzoek:

Dient te voldoen aan de volgende eisen:

- 1: Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1000 kiesgerechtigde ingezetenen van Zeeland;
- 2: Het inleidende verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend.

Ad 2: Schriftelijk bij provinciale staten => schriftuur aangeboden bij de CdK die de schrifturen in ontvangst nam in zijn hoedanigheid van voorzitter van provinciale staten. => aan deze eis is voldaan.

Ad 1: Het onderstaande wordt daarover in het bij het ontwerp besluit gevoegde stuk op blz. 3:

Een inleidend verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1.000 personen die op de dag waarop het verzoek wordt ingediend kiesgerechtigd zijn. Bij controle van de ingediende ondersteuningsverklaringen is geconstateerd dat een aantal ingediende verklaringen - strikt genomen - niet voldoet aan de vereisten die in artikel 4 van de door PS vastgestelde referendumverordening zijn vermeld.

Er zijn, volgens *SV inleidend verzoek referendum statenbesluit compensatiepakket MARKAZ 20027079*, namelijk slechts 983 volledig correct ingediende ondersteuningsverklaringen. Voor een geldig inleidend verzoek ontbreken derhalve 17 correct ingediende ondersteuningsverklaringen. De conclusie die uit het voormelde stuk getrokken moet worden is dan ook dat dat het aantal ingediende verklaringen dat aan alle formele vereisten voldoet onder de drempel van 1.000 ligt. Op grond van het feit dat die drempel niet gehaald is, is er geen sprake van een inleidend verzoek zoals bedoeld in artikel 3 lid 2 van de referendumverordening. Nu er geen sprake is van een inleidend verzoek zoals bedoeld in de verordening dient het verzoek dan ook niet ontvankelijk te worden verklaard.

Echter op 20 september 2020 verzond de heer [naam] van de Stichting Zeeland TOLVRIJ een brief die 4 extra lijsten met handtekeningen bevatte. Deze brief stond als ingekomen stuk op de agenda van de statenvergadering van 25 september 2020. Met deze brief kwam het correct ingediende ondersteuningsverklaringen boven de 1.000. Ook in de kennisgeving van 29 september wordt op geen enkele wijze verwezen naar voormelde brief van 20 september van Zeeland TOLVRIJ.

Geconcludeerd kan/mag dan ook worden dat het inleidend referendumverzoek dan ook ten onrechte niet ontvankelijk is verklaard mbt het aantal ondersteuningsverklaringen.

Voor het overige lijken geen formele gronden aanwezig om het inleidend referendumbesluit niet ontvankelijk te verklaren. De wettelijke termijn zijn in acht genomen. En voor de rest lijkt ook voldaan te zijn aan alle wettelijke vereisten. Het besluit is ook afkomstig van het bevoegd orgaan er is dus een statenbesluit. De vraag of het voorliggende statenbesluit een referendabel staten besluit is in de optiek van bezwaarde niet een vraag mbt de ontvankelijkheid van het inleidend verzoek maar een vraag mbt de gegrond van het inleidend verzoek.

Inleidend verzoek: gegrondheid

Is er sprake van een besluit waarover een referendum kan worden gehouden? Voor het antwoord op deze vraag moet er toetsing plaatsvinden, artikel 4 lid 1, onderdeel a in samenhang met artikel 2 van de verordening? Dit artikel luidt als volgt:

Artikel 2

1. Onderwerp van een referendum kunnen alleen besluiten van provinciale staten zijn.

2. Niet aan een referendum kunnen worden onderworpen besluiten:

a. waarin provinciale staten beslissen op bezwaar of als beroepsinstantie;

b. die handelen over zaken met betrekking tot personen, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, beloningen, erkenningen en verlenen van kwijtschelding, alsmede over geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers en hun nabestaanden;

c. tot het voeren van rechtsgedingen;

d. tot het vaststellen of wijzigen van de provinciale begroting en de provinciale rekening;

e. in het kader van deze verordening;

f. tot het voor kennisgeving aannemen van nota's en rapporten

g. inzake provinciale tarieven en belastingen;

h. die betrekking hebben op de organisatie van het provinciale apparaat;

i. waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen;

j. ter uitvoering van een besluit van een ander bestuursorgaan of de wetgever waaromtrent Provinciale Staten geen beleidsvrijheid of bevoegdheid heeft.

Op grond van lid 1 dient de vraag te worden beantwoord of er hier sprake van een besluit van provinciale staten. De antwoord op die vraag moet bevestigend luiden.

Op grond van lid 2 moet bezien worden of er sprake van een besluit dat niet aan een referendum kan worden onderworpen?

Er is geen sprake van een beslissing op bezwaar of beroep door provinciale staten, onderdeel a. Het gaat ook niet over personeelsbeleid, onderdeel b. Het gaat niet over een besluit om een rechtsgeding te voeren, in onderdeel c. Het gaat niet over een besluit in het kader van begroting en of rekening, onderdeel d. Het gaat niet over de referendumverordening zelf, onderdeel e. Het gaat ook niet over het voor kennisgeving aannemen van rapporten en nota's, onderdeel f. Het gaat ook niet over provinciale tarieven en belastingen, onderdeel g. Het gaat niet over de organisatie van het provinciaal apparaat, onderdeel h. En het gaat ook niet over de uitvoering van een besluit van een ander bestuursorgaan of de wetgever waar omtrent Provinciale Staten geen beleidsvrijheid of bevoegdheid heeft, onderdeel j.

Resteert alleen grond i, de grond die in de toelichting van GS wordt aangegeven.

Beoordeling van deze grond.

Deze grond luidt als volgt:

Niet aan een referendum kunnen worden onderworpen besluiten, waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen.

Het besluit waar over het verzoek feitelijk gaat is als volgt geformuleerd:

goedkeuring te verlenen aan de bestuursovereenkomst inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne.

Feitelijk wordt er gezegd dat de inwerkingtreding of uitvoering van het besluit, goedkeuring te verlenen aan de bestuursovereenkomst inzake het compensatiepakket voor de marinierskazerne, niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen.

In de motivering van GS kan geen harde geen aanwijzing worden gevonden waar die spoedeisendheid nu precies ligt. Het ligt op de lijn van Provinciale staten om ten minste die zogenaamde gemoeide spoedeisende provinciale belangen te duiden en aannemelijk te maken.

Hieronder wordt getracht aannemelijk te maken dat provinciale staten ten aanzien van het aannemelijk maken van die de zogenaamde spoedeisend faalt.

In het stuk van GS wordt verwezen naar een artikel 7:900 BW, de zogenaamde vaststellingsovereenkomst. Op grond van artikel 158, lid 1, onderdeel e PW is gedeputeerde staten bevoegd tot het sluiten van een dergelijke overeenkomst.

Aan provinciale staten is verzocht om deze overeenkomst goed te keuren, of er in te stemmen. Provinciale staten heeft ook met deze overeenkomst ingestemd. Een verzoek om een referendum over dit statenbesluit heeft geen opschortende werking. Zo lang er geen beslissing is genomen dient de overeenkomst dan ook onverkort te worden uitgevoerd. Het besluit ten aanzien van het referendumverzoek dient dan wel te worden aangehouden. Het is echter niet zo dat door het aanhouden van het besluit over het referendumverzoek de uitvoering van de

overeenkomst wordt opgeschort of dient te worden opgeschort. Of opschorting van de uitvoering van de overeenkomst onder deze omstandigheden wenselijk is, is ter beoordeling aan de bij die overeenkomst betrokken partijen. Ook wordt geen melding gemaakt van een contractuele bepaling dat vertraging in voormelde overeenkomst tot ontbinding daarvan zou leiden.

Overigens heeft de verzoeker geen voorlopige voorziening gevraagd heeft tegen de uitvoering van het besluit waar het verzoek tot een referendum zich richt.

Mogelijk hebben verzoekers zich daarbij een beeld gevormd van de doorlooptijd van de uitvoering van een dergelijk overeenkomst. Een 'bystander' heeft dit eens treffend verwoord: 'dat gaat nog jaren duren voor dat die bajes erstaat'.

Op grond hiervan kan er geconcludeerd worden het met de 'spoedeisendheid' ten aanzien van die provinciale belangen feitelijk wel meevalt. Artikel 2 lid 2 onderdeel i van de verordening is dan ook niet van toepassing. Er is dus sprake van een referendabel besluit.

De uitkomst kan dan ook niet iets anders zijn dan dat het verzoek ontvankelijk en gegrond is en er sprake is van een referendabel besluit. En kan de volgende stap richting het definitieve verzoek worden gezet.

Overigens

Zowel in de Statencommissie als in de statenvergadering werd er telkens gesproken over de wenselijkheid van een referendum over dit besluit, maar ook over de wenselijkheid van een referendum in het algemeen.

In de optiek van bezwaarde gaat het om de toetsing van het voorliggende inleidende referendum verzoek aan de vigerende referendumverordening.

Pas na het doorlopen van de volgende stap, die van het definitieve verzoek, die beheerst wordt door het onderstaande artikel 5 uit de referendumverordening.

Artikel 5 Steunverwerving en besluit definitief verzoek

1. Stemgerechtigden kunnen bij Provinciale Staten een definitief verzoek indienen voor het houden van een referendum binnen zes weken na de bekendmaking, bedoeld in artikel 4, vierde lid;
2. Het definitieve verzoek moet worden ondersteund door tenminste 2% van de kiesgerechtigde ingezetenen van Zeeland;
3. Voor de vaststelling van het in het tweede lid bedoelde aantal worden de stemgerechtigden die het inleidende verzoek hebben ondersteund, meegerekend;
4. Artikel 3, lid drie en vier zijn van overeenkomstige toepassing;
5. Indien het verzoek voldoet aan de hiervoor gestelde eisen, nemen Provinciale Staten de eerst volgende Statenvergadering een besluit mits het verzoek tenminste vier weken voor die vergadering is ingediend.

Op grond van lid 5 van artikel 5 nemen Provinciale Staten de eerst volgende Statenvergadering een besluit mits het verzoek tenminste vier weken voor die vergadering is ingediend, daarbij moet wel aan alle vereisten van de leden 1 tot en met 4 van artikel voldaan zijn.

In die zogenaamde *eerst volgende Statenvergadering* nemen Provinciale Staten pas een besluit over het definitieve verzoek.

Het is **dan** pas het moment dat er besloten wordt op het definitieve verzoek dat volgens de vigerende referendumverordening de vraag aan de orde komt of er wel of niet een referendum moet plaatsvinden, en dat er een politieke overweging kan plaats vinden.

Bij de beoordeling van het inleidend verzoek zijn de politieke overwegingen of er wel of niet een referendum moet plaatsvinden nog niet aan de orde. In de discussie en staten domineren voormelde argumenten. Bij de beoordeling of er sprake is van een rechtsgeldig inleidend verzoek is voor deze argumenten geen plaats.

II: Conclusies naar aanleiding van het uitblijven van de beslissing op bezwaar

Ik richt mij hier op de conclusies zoals deze luiden uit het 'verweerschrift' zoals dat ingediend is bij de commissie bezwaar en verzoekschriften. Ik zal hier onder puntsgewijs ingaan op de in het verweerschrift neer gelegde standpunten. Daarbij zal ik conform de vigerende praktijk mij eerst richten op de ontvankelijkheidsvraag en daarna pas op de vraag ten aanzien van de gegrondheid van het bezwaar.

Maar eerst zal ik mij richten op de ontvankelijkheid en de gegrondheid van dit beroep.

I: ontvankelijkheid van dit beroep:

- Beslissing op het inleidend referendumverzoek is van 25 september 2020;
- Bezwaar is gedagtekend 25 oktober 2021;
- Wettelijke bezwaartermijn liep af op 6 november 2020
- Omdat er met een commissie voor bezwaar- en verzoekschriften wordt gewerkt is de beslistermijn op grond van art. 7:10, eerste lid Awb, 12 weken.
- Voor het verlopen van die termijn is er een beroep op verdaging gedaan met 6 weken op grond van 7:10, tweede lid Awb.
- Op 2 maart jl ontving ik per mail het onderstaande bericht:

Geachte mevrouw

Op 28 oktober 2020 heeft u een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van PS van 25 september 2020 om het inleidend referendum verzoek van de stichting TOLVRIJ niet ontvankelijk te verklaren. Uw bezwaar is op 2 februari 2021 behandeld tijdens een openbare zitting van de commissie bezwaar, beroep en klachten van de provincie Zeeland. De commissie heeft medio februari een schriftelijk advies over uw bezwaar gegeven aan Provinciale Staten.

De commissie verzocht Provinciale Staten u uiterlijk 17 maart te informeren over het door hen genomen besluit op uw bezwaar. Praktisch is dat helaas onmogelijk omdat Provinciale Staten voor het eerst weer vergaderen op 19 maart. Zo spoedig mogelijk daarna kunt u dan de schriftelijke kennisgeving van het door hen te nemen besluit ontvangen.

Kunt u mij laten weten of u ermee in kan stemmen wanneer u uiterlijk dinsdag 23 maart 2021 wordt geïnformeerd over het besluit van PS?

Met vriendelijke groet,

| Statenadviseur

- Op 2 maar heb ik op dit bericht als volg geantwoord:

Geachte heer ,

Ik kan daar natuurlijk niet mee instemmen.

Allereerst omdat u niet duidelijk maakt van welk bestuursorgaan uw mail uitgaat.

Daarnaast kent, dat is mij medegedeeld, de provincie geen digitaal bezwaar.

En als de provincie geen digitaal bezwaar kent dan kan de termijn ook niet met een knullig mailtje verlengd worden.

Ten tweede heb ik mijn bezwaar ruim voor het verlopen van de wettelijke bezwaartermijn ingediend. Telkenmale was er sprake van dralen er rekken van de Provincie.

De provincie heeft 13 weken de tijd gehad om mijn bezwaar tijdig af te handelen. Die termijn is al een keer eenzijdig door uw provincie verlengd. Ik heb zelfs afgezien van het recht om te worden gehoord.

Zelfs dat kon het proces van de provinciale bezwaar-afhandeling niet versnellen. Dat zou een aanmerkelijke tijdsbesparing gegeven kunnen hebben.

Maar blijkbaar is er niet zoveel urgentie met de uitvoering van het achterliggende besluit.

Als ik ook maar een fractie te laat ben is het over en uit. Ende provincie als overheid meent zich niet eens aan de wet te hoeven houden.

Ik hoop dat u weet dat verlengen van de deze termijn niet kan zonder instemming van de bezwaarmaker. Helaas heeft u geen toestemming. Er is dan ook sprake van fictieve weigering. En dit is een reden om na ommekomst van de wettelijke termijn om in beroep te gaan bij de rechtbank.

Als ik de termijnoverschrijding had gemaakt had u mij onverbiddelijk niet ontvankelijk verklaard in mijn bezwaar wegens termijnoverschrijding.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

- Nu uit de mail van overduidelijk blijkt dat de vigerende beslissingstermijn, ook na een verlenging met 6 weken, niet gehaald kan worden gehaald, is er sprake van fictieve weigering om een beslissing op mijn bezwaarschrift te nemen.
- Het is op grond van fictieve weigering dat ik in beroep kom.
- In mijn beleving vervalt de beslissingstermijn op 12 maart 2021.
- Uit de brief blijkt onweersproken dat het besluit niet binnen de wettelijke termijn genomen zal worden en ik ook niet akkoord ga met een termijn verlenging zal de beslissing niet binnen de wettelijke termijn genomen kunnen worden.
- Nu de beslissing een beslissing op door een mijn ingediend een bezwaarschrift is tegen het inleidend referendumverzoek, dat door mij is ingediend en ondertekend, dien ik aangemerkt worden als belanghebbende in beroep.
- Ik ben derhalve binnen de wettelijke termijn in beroep gekomen, of anders heb ik qua termijnen ontvankelijk beroep aangetekend.

Conclusie ontvankelijkheid van dit beroep: Op grond van het bovenstaande dien ik dan ook in mijn beroep ontvankelijk te worden verklaard.

II: gegrondheid van dit beroep:

1: weerleging bezwaar is niet ontvankelijk

Uit voormeld verweerschrift citeer ik de volgende passage:

Het bezwaar is tijdig ingediend maar bezwaarmaker is geen belanghebbende in de zin van Awb. Daarmee is het bezwaar niet ontvankelijk. Voor de motivering verwijs ik naar een aantal uitspraken van de Raad van State, in het bijzonder <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2018:1382>. De Raad van State oordeelt hier: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer de uitspraken van 29 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX5936, en van 3 oktober 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX8937), blijkt uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 1:2 van de Awb (Kamerstukken II 1988/89, 21 221, nr. 3, blz. 32 e.v.) dat met de woorden 'wiens belang rechtstreeks is betrokken' een zekere begrenzing wordt beoogd. Een persoon die wellicht enig belang heeft, doch zich op dat punt niet onderscheidt van grote aantallen anderen, kan niet worden beschouwd als een persoon met een rechtstreeks betrokken belang. Om als belanghebbende in de zin van de Awb te kunnen worden aangemerkt, dient een natuurlijk persoon een voldoende objectief en actueel, eigen en persoonlijk belang te hebben dat hem in voldoende mate onderscheidt van anderen en dat rechtstreeks wordt geraakt door het besluit."

De niet ontvankelijkheid betwist ik met de volgende stellingen:

- Ik ben inwoner van de gemeente Middelburg, derhalve ben ik ingezetene van en stemgerechtigd voor de Provincie Zeeland en in het bezit van de Nederlandse nationaliteit. Daarnaast ben ik in bezit van een rechtsgeldig rijbewijs en ben in het bezit van een personenwagen.
- Ik heb het inleidende verzoek ondertekend.
- Dat inleidende verzoek is door Stichting Zeeland TOLVRIJ binnen de daarvoor geldende termijn, van de provincie heb ik geen obstakel mogen vernemen op dit punt, met een groot aantal andere verzoeken rechtsgeldig ingediend.
- Indien er een formeel gebrek aan mijn inleidend verzoek heeft gekleefd ben ik door de provincie niet in de gelegenheid gesteld om dit formele gebrek te herstellen. Ik ga er derhalve van uit dat mijn inleidend verzoek aan alle wettelijke vereisen voldoet.
- De vereisten die aan het zijn belanghebbende zijn in de jurisprudentie als volgt geduid met een vijftal vereisten:
  1. een eigen belang: *Het gaat mij niet om het belang van een ander het gaat hier om mijn eigen belang*
  2. dat objectief bepaalbaar is: *Dit belang speelt niet alleen in mijn eigen belevingswereld*
  3. het moet actueel zijn: *Het belang speelt in dit tijdsbestek.*
  4. en persoonlijk belang betreffen: *Ik ben woonachtig in Middelburg, het betreft hier een besluit van het provincie bestuur in de provincie waar ik woonachtig ben.*
  5. dat rechtstreeks bij het besluit is betrokken: *Ik ben rechtstreeks betrokken bij dat besluit de gevolgen van de besluit vloeien rechtstreeks uit dat besluit zelf voort.*

- In ECLI:NL:RBSGR:2011:BV0654 Oordeelde Rechtbank 's-Gravenhage als volgt: *de voorzieningenrechter ziet zich vervolgens voor de vraag gesteld of verzoekers ten aanzien van de bestreden besluiten aangemerkt kunnen worden als belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb. Deze vraag dient naar het oordeel van de voorzieningenrechter bevestigend te worden beantwoord. De Referendumverordening richt zich tot de kiezers die bij het gemeentebestuur een verzoek kunnen indienen tot het houden van een referendum. Verzoekers zijn kiesgerechtigd en woonachtig te Delft en behoren aldus tot de groep waaraan in de verordening uitdrukkelijk rechten zijn verleend. Daarbij acht de voorzieningenrechter van belang dat enkel verzoekers als kiesgerechtigden via het inleidend verzoek tot het houden van een referendum hebben getracht de in de Referendumverordening neergelegde rechten uit te oefenen. De beslissingen van verweerder raken verzoekers rechtstreeks in hun belangen. Verzoekers worden dan ook aangemerkt als belanghebbenden ten aanzien van de samenhangende besluiten.*
- De stichting Zeeland TOLVRIJ die de inleidende verzoeken namens de vele ondertekenaars van het inleidende verzoek, waaronder ook ik, heeft ingediend en die net als ik tegen de beslissing op het inleidend verzoek in bezwaar is gekomen is in bezwaar wel aangemerkt als belanghebbende. Het bevreemdt mij dat een Stichting die optreedt voor de ondertekenaars van het inleidende verzoek en die zelf geen inleidend verzoek heeft ingediend wel als belanghebbende wordt aangemerkt en een indiener van een inleidend verzoek zelf niet.
- Nu Zeeland TOLVRIJ ontvangen is in haar bezwaar dien ik ook in mijn bezwaar te worden ontvangen.
- Ik meen met het bovenstaande in voldoende mate te hebben aangetoond dat ik als belanghebbende dien te worden aangemerkt.

Conclusie 1: Belanghebbende dient ontvankelijk te worden verklaard in haar bezwaar

2: weerleging bezwaar is ongegrond

Uit voormeld verweerschrift citeer ik de volgende passages:

“Ik verwijs u allereerst naar het juridisch kader en de juridische overwegingen in bijgevoegd statenvoorstel (kenmerk 20026811).

(..)

Bezwaarmaker meent ten onrechte dat het (goedkeurings)besluit van PS een besluit is dat binnen de reikwijdte van het besluitbegrip van de verordening valt. PS hebben terecht het inleidende verzoek niet ontvankelijk verklaard omdat het PS-besluit niet een besluit is inhoudende beleid of een project in de ontwerpfase. Het PS-besluit betreft enkel een goedkeuringsbesluit aangaande een door GS op grond van de aan GS-toekomende bestuursbevoegdheden afgesloten (civiele) vaststellingsovereenkomst.

Tenslotte gaat bezwaarmaker in op het subsidiaire onderdeel van de afwijzing door PS. Bezwaarmaker haalt terecht daarbij de verwijzing van PS aan naar artikel 7:900 BW. PS hebben immers goedkeuring moeten geven aan een vaststellingsovereenkomst om werking te kunnen aan het compensatiepakket zoals opgenomen in de overeenkomst. Art. 3.28 van het Bestuursakkoord Compensatie Marinierskazerne 26 juni 2020 bepaalt: “Dit bestuursakkoord wordt gesloten onder de opschortende voorwaarde (i) dat Provinciale Staten van de Provincie Zeeland daaraan hun goedkeuring geven; én (ii) dat de Gemeenteraad van de Gemeente Vlissingen daaraan zijn goedkeuring geeft; én (iii) dat het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Scheldestromen daaraan zijn goedkeuring geeft.” Artikel 3.29 van het akkoord bepaalt: “Zijn deze drie goedkeuringen op 1 augustus 2020 niet gegeven, dan vervalt dit Bestuursakkoord. Artikel 3.30 van het akkoord geeft aan dat het Bestuursakkoord pas in werking treedt zodra de vertegenwoordigende lichamen alle drie goedkeuring hebben gegeven. Uit voornoemde bepalingen blijkt dat een opschorting van de uitvoering van de overeenkomst niet mogelijk was. De Staat der Nederlanden zou bij het ontbreken van een goedkeuring niet meer gebonden zijn. Het spoedeisend belang is hiermee voldoende aangetoond.”

De ongegrondheid betwist ik met de volgende stellingen:

- Het betreft hier een inleidend verzoek tot een referendum. Het achterliggende besluit betreft een besluit om in te stemmen met het voorgestelde bestuursakkoord. Het betreft hier geen goedkeuringsbesluit van een door een ander bestuursorgaan genomen besluit. Het betreft hier een besluit dat provinciale staten zelf dient te nemen als een eigenstandige bevoegdheid. Er is geen sprake van een besluit van gedeputeerde staten of de CdK dat door provinciale staten goedgekeurd dient te worden. De terminologie goedkeuring is derhalve in hoge mate misleidend. Hoogstens zou men kunnen spreken van instemming of bekrachtiging van dit bestuur akkoord. Als partijen bij dit akkoord worden de aangemerkt: De Staat der Nederlanden, de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen en het Waterschap Scheldestromen.

- Zoals hierboven reeds betoogd bij de behandeling van het bezwaarschrift zijn er slechts een beperkt aan statenbesluiten die niet referendabel zijn. Zoals reeds betoogd valt dit zogenaamde ‘goedkeuringsbesluit’ daar niet onder.
- Inzake de maten van ‘spoedeisendheid’ verwijst in eveneens naar mijn betoog bij de behandeling van het bezwaarschrift.
- De provincie Zeeland legt haar eigen referendumverordening niet juist uit. Zij creëert daarmee een soort schijnurgentie. Daarmee worden een bepalingen uit de referendumverordening gebruikt voor een doel waar deze niet voor bedoeld is. Het referendum waar het in de verordening overgaat kan hoogstens gekarakteriseerd worden als een zogenaamd ‘raadgevend referendum’. Er is geen sprake dat een referendum gebaseerd op deze referendumverordening ook maar enige wijze bindend zou zijn. Het tweede hoofdstuk van deze referendum verordening heeft de overduidelijke kop “Raadgevend referendum”. Of de uitkomst van een referendum bindend is, is ter beoordeling aan provinciale staten, zij besluiten of zij zich gebonden aan de uitslag van het referendum achten. In het onderstaande zal ik dit trachten aannemelijk te maken:
- **Stap 1: Inleidend verzoek:** Het voorliggende referendum gaat niet uit van provinciale staten. Er is hier sprake van een inleidend verzoek. Op grond van artikel 4 van de referendumverordening is het volgende van toepassing:
  - o Het gaat uit van kiesgerechtigden in de provincie Zeeland. Kiesgerechtigden kunnen een inleidend verzoek indienen tot het houden van een referendum over een te nemen of genomen besluit. Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 1000 personen die op de dag waarop het verzoek wordt ingediend kiesgerechtigd zijn.
  - o Het inleidend verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend.
    - a. Indien het een te nemen besluit betreft moet het verzoek tenminste 10 dagen voor de vergadering van Provinciale Staten waarvoor het te nemen besluit geagendeerd is worden ingediend.
    - b. Indien het een genomen besluit betreft moet het verzoek binnen 6 weken na de vergadering waarin het besluit genomen is worden ingediend.
  - o In het verzoek wordt aangegeven om welk te nemen of genomen besluit het gaat en gaat vergezeld van een handtekening van elke verzoeker, met opgave van diens naam, adres, leeftijd en woonplaats.
- **Stap II: Beslissing op het inleidend verzoek:** Nu er sprake van is van een inleidend verzoek is het aan provinciale staten om te komen tot een beslissing op het inleidend verzoek. Op grond van artikel 5 van de referendumverordening is het volgende van toepassing:
  - o Provinciale Staten besluiten in hun vergadering waarvoor het te nemen besluit is geagendeerd dan wel ingeval het een genomen besluit betreft in hun eerstvolgende vergadering na ontvangst van het verzoek:
    - § a. of het inleidend verzoek een besluit betreft waarover, gelet op het bepaalde in artikel 2, een referendum kan worden gehouden; en
    - § b. of het inleidend verzoek voldoet aan de in artikel 4 gestelde eisen.
  - o Indien Provinciale Staten besluiten dat aan de vereisten van het inleidend verzoek is voldaan, houden zij het te nemen besluit aan respectievelijk schorten zij, indien mogelijk, de inwerkingtreding van het genomen besluit op totdat de termijn voor het indienen van een definitief verzoek ongebruikt is verstreken, dan wel totdat een besluit is genomen als bedoeld in artikel 7, dan wel totdat een besluit is genomen als bedoeld in artikel 13.
  - o De beslissing als hierboven bedoeld wordt binnen zeven dagen na de vergadering van Provinciale Staten schriftelijk bekend gemaakt aan de indieners van het inleidend verzoek.
- **Stap III: Beslissing tot definitief verzoek:** Als er sprake van is van een rechtsgeldig inleidend verzoek is wordt er overgegaan tot het definitief verzoek: Op grond van artikel 6 van de referendum-verordening is het volgende van toepassing:
  - o Kiesgerechtigden kunnen binnen zes weken na de bekendmaking als bedoeld in artikel 5, vierde lid, een definitief verzoek indienen tot het houden van een referendum over een te nemen of genomen besluit. Het verzoek moet worden ondersteund door tenminste 2% van de kiesgerechtigden die op de dag waarop het verzoek wordt ingediend kiesgerechtigd zijn.
  - o Het definitief verzoek moet schriftelijk bij Provinciale Staten worden ingediend.
  - o Voor de vaststelling of voldaan wordt aan de in het eerste lid bedoelde percentage worden de kiesgerechtigden die het inleidend verzoek hebben ondersteund, meegerekend; Artikel 4, lid drie en vier zijn van overeenkomstige toepassing.

- **Stap IV: Beslissing op het definitief verzoek:** Als er sprake van is van een rechtsgeldig definitief verzoek is wordt er overgegaan tot de beslissing op het definitief verzoek: Op grond van artikel 7 van de referendumverordening is het volgende van toepassing:
  - o Provinciale Staten besluiten in hun eerstvolgende vergadering na ontvangst van het definitief verzoek als bedoeld in artikel 6 lid 1 of het verzoek voldoet aan de in artikel 6 genoemde vereisten, mits er tenminste vier weken gelegen zijn tussen de ontvangst van het verzoek en de dag van de eerstvolgende vergadering. Indien minder dan vier weken zijn gelegen tussen de ontvangst van het verzoek en de dag van de eerstvolgende vergadering wordt omtrent het verzoek besloten in de volgende vergadering van Provinciale Staten.
  - o Als het verzoek voldoet aan de vereisten als bedoeld in artikel 6 dan besluiten Provinciale Staten in dezelfde vergadering als bedoeld in artikel 7 lid 1 over het houden van een referendum.
- Uit het bovenstaande blijkt onverkort dat pas na het definitief verzoek rechtsgeldig is ingediend en pas na toetsing of het definitief verzoek aan de door de verordening gestelde formele vereisten voldoet provinciale staten een beslissing neemt of er een referendum wordt gehouden. Daar er hier sprake is van een raadgevend referendum is het aan Provinciale Staten om te beslissen of een dergelijk referendum zal worden gehouden.
- Zoals reeds eerder is betoogd is er hier sprake van een rechtsgeldig inleidend verzoek en valt het inleidende verzoek onder de reikwijdte van de referendumverordening.
- Reeds eerder is er op gewezen dat van het inleidend verzoek of het definitief verzoek geen opschortende werking uit gaat en dat er geen sprake is van een besluit waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide spoedeisende provinciale belangen.
- De inwerkingtreding of uitvoering van het besluit (Bestuurakkoord) kan onverkort doorgaan het hoeft niet te worden niet uitgesteld ongeachte of er sprake is van gemoeide spoedeisende provinciale belangen.
- Nogmaals is het aan Provinciale Staten om te besluiten of het referendum doorgaat.
- **Stap V: Geldigheid uitslag:** Heeft Provinciale Staten beslist dat het referendum doorgaat dan zijn de artikelen 8 tot en met 12 van de referendumverordening van toepassing. Met name de vraag of er sprak is van een geldige uitslag is van belang, dit is te vinden in artikel 12 van de verordening.
  - o De uitslag van het referendum is geldig indien tenminste 30% van de stemgerechtigden een gel- dige stem heeft uitgebracht.
  - o De uitslag van het referendum wordt berekend op basis van een gewone meerderheid van het totaal aantal uitgebrachte geldige stemmen.
  - o Gedeputeerde Staten delen Provinciale Staten zo spoedig mogelijk schriftelijk de uitslag van de stemming mee.
  - o Gedeputeerde Staten kunnen een advies over de uitslag van het referendum en/of een advies over hoe daarmee kan worden omgegaan uitbrengen aan Provinciale Staten.
- **Stap VI: Besluitvorming door Provinciale Staten :** Zelfs als de uitslag van het referendum geldig is het nog steeds Provinciale Staten die besluit wat zij met de uitkomst van de uitslag doet. In artikel 13 van de verordening. Lezen wij:
  - o In de eerstvolgende vergadering na ontvangst van de uitslag van de stemming als bedoeld in artikel 12 lid 3 nemen Provinciale Staten een besluit over het onderwerp van het referendum, mits er tenminste vier weken zijn gelegen tussen de dag van ontvangst van de uitslag en de dag waarop de vergadering plaatsvindt. Indien niet aan laatstgenoemde voorwaarde wordt voldaan vindt de besluitvorming plaats in de volgende vergadering van Provinciale Staten.
  - o Provinciale Staten betrekken een uitgebracht advies als bedoeld in artikel 12 lid 4 bij hun besluitvorming.
- Bij de beoordeling van het inleidend verzoek heeft provinciale staten geen of onvoldoende aandacht geschonken aan het door haar gestelde wettelijk kader zoals dat vervat is in haar referendumverordening. De toetsing of er sprake is van een inleidend verzoek is, blijkens de discussie zowel in commissie bestuur als in de Statenvergadering doorspekt met argumenten die op het moment van de toetsing of er sprake is van een inleidend verzoek niet relevant zijn. Ik verwijs hierbij korthedshalve, *ter leeringe en de vermaecke*, naar de digitale vastleggingen van die vergaderingen.
- Het lijkt er heel sterk op dat de argumenten waarop die provinciale staten de beslissing op het inleidend verzoek andere zijn dan degene die vermeld zijn in de papieren weergave van het statenbesluit op het op het inleidende verzoek. Maar dat deze beslissing gedragen worden door andere argumenten die te vroeg worden ingeroepen of die politiek van aard zijn.
- De beslissing op het inleidend verzoek is derhalve niet gemotiveerd.

- Het argument dat er hier geen sprake is van een referendabel besluit lijkt hier in hoge mate doorgevoerd.
- Er is namelijk geen enkele rechtsgeldige reden om geen groen licht te geven om over te gaan tot het zogenaamde definitieve verzoek.
- De afwijzing van de het inleidend verzoek vindt niet plaats op de daarvoor aanwezige gronden in de verordening maar vindt plaats op basis van een politieke afweging die op dat moment nog niet aan de orde is.
- Afwijzing op politieke gronden komt pas later aan de orde.
- Nu er bij de besluitvorming of er overgegaan moet worden tot een definitief verzoek tot een referendum op grond van de vigerende referendumverordening geen sprake is van enige discretionaire bevoegdheid en het inleidend verzoek voldoet aan alle door verordening gestelde eisen ligt het voor de hand dat uw rechtbank deze zaak niet terugverwijst maar zelf afdoet.

Conclusie 2: Belanghebbende dient gegrond te worden verklaard in haar bezwaar

- Op grond van het voorgaande is het besluit op het inleidende verzoek dan ook op onjuiste gronden ongegrond verklaard.
- Nu er bij de besluitvorming of er overgegaan moet worden tot een definitief verzoek tot een referendum op grond van de vigerende referendumverordening geen sprake is van enige discretionaire bevoegdheid en het inleidend verzoek voldoet aan alle door verordening gestelde eisen ligt het voor de hand dat uw rechtbank deze zaak niet terugverwijst maar zelf afdoet.
- Verzoek ik u het bezwaar gegrond te verklaren en
- Verzoek ik u om het besluit van provinciale staten te vernietigen en beslissen dat het inleidend verzoek aan de door verordening gestelde vereisten voldoet en
- Verzoekt uw beslissing in de plaats te doen stellen van het vernietigde statenbesluit.

CONCLUDEERT:

- o Dat het beroep ontvankelijk en gegrond is
- o Dat het bezwaar ontvankelijk en gegrond is
- o Dat niets er aan in de weg staat om het inleidende verzoek ontvankelijk en gegrond te verklaren en dit besluit tot ontvankelijk- en gegrondverklaring in plaats te stellen van voormeld vernietigde besluit.

MET VERSCHULDIGDE HOOGACHTING

Bijlagen: divers oa